

สรุปใจความสำคัญจากคำกล่าวเปิด

งานสัมมนาประจำปี ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2569

เรื่อง “เอ็ดการเอ็ดงาน อีสานบ้านเฮา (สร้างงานใหม่ให้คนอีสานไปต่อ)”

นายวิทย์ รัตนกร ผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

วันที่ 3 สิงหาคม 2569 ณ ห้องออคิดบอลรูม 1-2

โรงแรม เดอะ เฮอริเทจ แกรนด์ ขอนแก่น โฮเทล แอนด์ คอนเวนชั่น จังหวัดขอนแก่น

สวัสดีท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ปัจจุบัน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง และเศรษฐกิจภูมิภาคมากขึ้น เพราะการทำความเข้าใจปัญหาเชิงโครงสร้างจำเป็นต้องมองจากสภาพจริงในพื้นที่ ไม่ใช่เพียงตัวเลขภาพรวมของประเทศ ดังนั้น ธปท. ในวันนี้จึงไม่ได้มองเฉพาะภาพเศรษฐกิจมหภาค (Macro) แต่ลงมาทำความเข้าใจเศรษฐกิจระดับจุลภาค (Micro) มากขึ้น เชื่อมโยงกับภาคเศรษฐกิจจริง (Real Sector) ภาคธุรกิจ และประชาชน เพื่อให้การดำเนินนโยบายตอบโจทย์เศรษฐกิจได้ตรงจุดยิ่งขึ้น

ภาพรวมเศรษฐกิจไทย ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เติบโตในอัตราที่ลดลง จากเดิมที่เคยเติบโตได้ 7% เหลือเพียงประมาณ 2-3% ในปัจจุบัน สะท้อนถึงความท้าทายทั้งจากความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลก และปัญหาเชิงโครงสร้างภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการเข้าถึงแหล่งทุนของธุรกิจ ปัญหาหนี้ คุณภาพ การศึกษา และทักษะแรงงาน ผลผลิตที่เติบโตต่ำ ปัญหาคอร์รัปชัน รวมทั้งภาระค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนของประชาชนและผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่ ธปท. พยายามเข้าไปช่วยดูแล และลดภาระเหล่านี้

แม้ ธปท. คาดว่าเศรษฐกิจไทยปีนี้จะเติบโตได้ประมาณ 2.3% จากการส่งออกและการลงทุนที่ขยายตัวดี รวมถึงได้แรงสนับสนุนจากมาตรการภาครัฐ แต่การเติบโตนี้ยังต่ำเมื่อเทียบกับศักยภาพของประเทศ นอกจากนี้ การเติบโตของเศรษฐกิจยังไม่ทั่วถึง (K-shape) โดยภาคการส่งออกขยายตัวสูงถึง 14% แต่กระจุกตัวอยู่ในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยี ซึ่งมีจำนวนผู้ประกอบการไม่มาก สินค้ากลุ่มนี้มีมูลค่าส่งออกเติบโตสูงถึงประมาณ 45% มีผู้ผลิตรายสำคัญอยู่ 105 ราย โดยในจำนวนนี้ 87 รายเป็นบริษัทต่างชาติ ที่มีการนำเข้าวัตถุดิบสูงและจ้างแรงงานไม่มาก ทำให้เงินที่หมุนเวียนสู่เศรษฐกิจมีจำกัด แตกต่างกับสินค้าและธุรกิจส่งออกส่วนใหญ่ที่เติบโตเพียงประมาณ 2% เท่านั้น ขณะเดียวกันการลงทุนจากต่างประเทศที่ขยายตัวได้ดี แต่กลับสร้างการจ้างงานค่อนข้างจำกัด และมีการใช้วัตถุดิบหรือชิ้นส่วนภายในประเทศไม่มากนัก โดยมีสัดส่วน Local Content เพียงประมาณ 30%

สำหรับภาคอีสาน เป็นภูมิภาคที่มีศักยภาพสูง มีประชากรราว 1 ใน 3 ของประเทศ มีผู้ประกอบการ SMEs คิดเป็นประมาณ 22% ของประเทศ เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรขนาดใหญ่ มีศักยภาพจากทำเลที่ตั้งที่ดี และเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านได้ อย่างไรก็ตาม อีสานยังเผชิญปัญหาเชิงโครงสร้างหลายด้าน ทั้งรายได้ที่ยังต่ำ การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่ช้ากว่าภูมิภาคอื่น ปัญหาหนี้ครัวเรือน และความเปราะบางทาง

การเงินที่อยู่ในระดับสูง ขณะที่แรงงานกว่าครึ่งหนึ่งยังอยู่ในภาคเกษตร ซึ่งมีข้อจำกัดด้านผลิตภาพและการสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งผลให้การสร้างรายได้และการเติบโตทางเศรษฐกิจมีข้อจำกัดกว่าหลายพื้นที่ของประเทศ

การสัมมนาในวันนี้ อาจไม่ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงขึ้นได้ภายในวันเดียว แต่หวังว่าจะเป็นจุดเริ่มต้นให้ทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจ ครุภัณฑ์ แรงงาน ภาครัฐ หรือแม้แต่ ธปท. ได้มองเห็นทั้งความท้าทายและโอกาสที่กำลังเกิดขึ้น เพราะท้ายที่สุดแล้ว การเปลี่ยนแปลงจะไม่เกิดจากการรับรู้เพียงอย่างเดียว แต่จะเกิดจากการลงมือปรับตัว และลงมือทำตั้งแต่วันนี้

ธปท. เองก็ปรับตัวเช่นกัน โดยขยายบทบาท และออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยลดข้อจำกัดเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นโครงการ SMEs Credit Boost ซึ่งเป็นกลไกค้ำประกันสินเชื่อ เพิ่มโอกาสให้ SMEs เข้าถึงแหล่งทุน ปัจจุบันมียอดอนุมัติสินเชื่อราว 50,000 ล้านบาท และ SMEs Secure+ เพิ่มความยืดหยุ่นในการเข้าถึงสินเชื่อโดยใช้ที่ดินเป็นหลักประกัน คาดว่าภายในปีหน้า ทั้งสองโครงการจะมีวงเงินรวมกว่า 1.3 แสนล้านบาท รวมถึงมาตรการ ปิดหนี้ไวไปต่อได้ ช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่มีหนี้ไม่เกิน 1 แสนบาท เพื่อช่วยให้ประชาชนสามารถกลับมาตั้งหลักและเดินหน้าต่อได้

เศรษฐกิจอีสานที่มีภาคเกษตรเป็นฐานการผลิตสำคัญต้องปรับตัว เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า เพิ่มผลผลิต และนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเข้ามาช่วย เพราะรูปแบบการผลิตเดิมอาจไม่เพียงพอสำหรับโลกที่เปลี่ยนไป ภาคแรงงานต้องปรับตัว เรียนรู้ทักษะใหม่ และพร้อมรับโอกาสในรูปแบบงานที่แตกต่างไปจากเดิม เช่นเดียวกัน SMEs ก็ต้องปรับตัว เพราะวันนี้เราไม่ได้แข่งขันกันเฉพาะในประเทศ แต่แข่งขันกับผู้ประกอบการจากทั่วโลก โดยเฉพาะสินค้าจากจีนที่มีต้นทุนต่ำ ดังนั้น การเพิ่มมูลค่าจากการสร้างความแตกต่างและจุดเด่นของสินค้าจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมากกว่าเดิม

สุดท้ายแล้ว อีสานไม่ได้ขาดศักยภาพ และไม่ได้ขาดคนเก่ง แต่วันนี้อีสานกำลังยืนอยู่บนจุดเปลี่ยนสำคัญของการพัฒนา ท่ามกลางความท้าทายจากเศรษฐกิจโลก และการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างภายในประเทศ หากเราปรับตัวได้ทัน เศรษฐกิจก็จะมีรายได้ที่ดีขึ้น ผู้ประกอบการก็จะแข่งขันได้ดีขึ้น และแรงงานก็จะมีโอกาสและทางเลือกมากขึ้น

ความท้าทายในวันนี้จึงไม่ใช่ว่า “การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นหรือไม่” แต่คือ “เราจะปรับตัวอย่างไร เพื่อเปลี่ยนการเปลี่ยนแปลงนั้นให้เป็นโอกาส” และทำให้เกิดประโยชน์ต่อภาคอีสานและคนอีสานได้มากที่สุด

ขอบคุณครับ